

**VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
DE RAAD
Plenaire Vergadering
Agenda**

Vrijdag 20 maart vanaf 9 uur

Brussels Hoofdstedelijk Parlement – Lombardstraat 69 – zaal 206

1. Samenstelling van de Commissies (R.v.O., art. 12)

2. Vragen om uitleg (R.v.O., art. 59)

- Vraag om uitleg van de heer Fouad Ahidar aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende de zorgwekkende luchtkwaliteit in Brusselse klassen
- Vraag om uitleg van de heer Bob De Brabandere aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende de stand van zaken van de invoering van aparte taalklassen (“taalheldenklassen”) in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel
- Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende de inspiratiescholen
- Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Hoylaerts aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende de schoolvakantieregeling in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende de dreigende besparingen op het deeltijds kunstonderwijs in Brussel en de afschaffing van de Brusselcoëfficiënt
- Vraag om uitleg mevrouw Najima El Arbaoui aan mevrouw Ans Persoons, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport, Samenleven en Gemeenschapscentra, betreffende de voortgang en kwaliteitsborging van de VGC-projectoproep voor vakantie-initiatieven 2026 en de rol van de vernieuwde Jeugdraad in het Jeugdbeleid

Actualiteitsvragen voor deze plenaire vergadering kunnen ingediend worden tot uiterlijk donderdag 20 maart 2026 – 16.00 uur
Indienen kan UITSLUITEND via e-mail: wetgeving@raadvgc.brussels

Type vraag: ***Vraag om uitleg***

Van: Fouad Ahidar

Datum van indiening: 27/02/2026

Aan: **Dirk De Smedt**

Bevoegdheden: Collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken

Onderwerp: De zorgwekkende luchtkwaliteit in Brusselse klassen

Mijnheer het collegelid,

In Brussel ademen kinderen in hun klaslokalen structureel slechtere lucht in dan waar ook in het land, en vooral de meest kwetsbare leerlingen dragen daarvan de zwaarste gevolgen.

Onderzoek van *Les Chercheurs d'Air* toonde in 2024 dat geen enkele van de 855 Brusselse scholen binnen de veilige WHO-normen blijft, en dat één op vijf basisscholen zelfs twee tot drie keer boven die grens zit.

Nieuw onderzoek versterkt de urgentie. Metingen in 75 scholen over drie jaar bevestigen hetzelfde patroon. Airscan en *Clean Air for Schools* stellen vast dat 84% van de Belgische klaslokalen te hoge fijnstofwaarden heeft. Dit is geen incident, maar een structureel probleem, dat scholen zelf vaak onderschatten.

Voor Brussel is de impact bijzonder scherp. De lucht is het slechtst in de wijken met de hoogste armoede en de laagste woonkwaliteit, waardoor kinderen in Kuregem, Sint-Joost, Molenbeek en de Kanaalzone opgroeien met een dubbele kwetsbaarheid: sociaal én milieugerelateerd. De lucht die ze inademen tast hun gezondheid, concentratie en leerprestaties aan, nog voor er sprake is van gelijke kansen.

Airscan wijst op een haalbare maatregel: luchtzuiveraars in alle klaslokalen. Maar één toestel in één school verandert niets aan de structurele ongelijkheid.

Mijnheer het collegelid, we kunnen toch niet aanvaarden dat Brusselse kinderen in 2026 nog steeds les volgen in lucht die hun gezondheid schaadt? Dat scholen afhankelijk zijn van toevallige projecten of lokale goodwill? Dat de plaats waar kinderen moeten leren en groeien hen in feite ziek maakt?

Daarom heb ik de volgende vragen:

1. Bestaan er op regionaal niveau systematische metingen van luchtkwaliteit in scholen? Zo ja, worden deze gegevens publiek gemaakt? Zo nee, waarom niet?
2. Welke analyse heeft uw administratie gemaakt van de impact van slechte luchtkwaliteit op de gezondheid en leerprestaties van Brusselse kinderen?
3. Zal u een plan opzetten voor een grootschalige installatie van luchtzuiveraars in scholen, zoals voorgesteld door Airscan? Welke financieringsmodellen worden onderzocht (federale steun, lokale besturen, publiek-private samenwerking...)?
4. Hoe garandeert u dat scholen in kwetsbare gemeenten - waar de luchtkwaliteit vaak slechter is - niet opnieuw achterop geraken? Komt er specifieke ondersteuning voor scholen in stedelijke en sociaal kwetsbare contexten?

Dank voor uw antwoorden.

Type vraag: *Vraag om uitleg*

Van: Bob De Brabandere

Datum van indiening: 27/02/2026

Aan: **Dirk De Smedt**

Bevoegdheden: Collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken

Onderwerp: De stand van zaken en de praktische haalbaarheid van de invoering van aparte taalklassen (“taalheldenklassen”) in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel

Begin juli 2025 had Vlaams minister van Onderwijs Zuhal Demir een reeks maatregelen aangekondigd om de steeds verder ontsporende taalachterstand in het onderwijs aan te pakken. Eén van de meest ingrijpende maatregelen was de geplande invoering, vanaf het schooljaar 2026-2027, van zogenaamde *taalheldenklassen* in het tweede leerjaar: aparte klassen voor leerlingen die het Nederlands onvoldoende beheersen, met als doel hen via intensieve en gerichte taalremediëring zo snel mogelijk opnieuw te laten instromen in het reguliere onderwijs.

Volgens het kabinet van de minister zouden deze maatregelen ook van toepassing moeten zijn op het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, hetgeen toen fundamentele vragen oproep, aangezien de Brusselse onderwijscontext structureel verschillend is van die in Vlaanderen. De meest recente cijfers over onderwijskansarmoede, gepubliceerd door de Vlaamse overheid, onderbouwen ook dat die problematiek in het Brusselse Nederlandstalige onderwijs jaar na jaar toeneemt.

Als we in ons achterhoofd houden dat ongeveer 60 procent van de Brusselse leerlingen thuis geen Nederlands spreekt tegenover 54 procent tien jaar geleden, en tegelijk de onderwijskansarmoede-indicator van 2,34 in 2014-2015 steeg naar 2,53 vandaag, dan dienen er structurele maatregelen genomen te worden om dat fenomeen een halt toe te roepen. De cijfers die ik aanhaal zijn geen abstracte gegevens, maar concrete signalen dat het Nederlandstalig onderwijs in Brussel steeds zwaarder onder druk komt te staan.

Daarbovenop zijn de verschillen tussen gemeenten en scholen bijzonder groot. In gemeenten zoals Sint-Jans-Molenbeek is de combinatie van taalachterstand, kansarmoede en personeelstekorten extreem, terwijl scholen in gemeenten zoals Sint-Pieters-Woluwe er relatief beter voor staan, ook al doen ze het nog steeds slechter dan het Vlaamse gemiddelde. Brussel kent met andere woorden geen homogeen onderwijslandschap, maar een versnipperd en ongelijk speelveld.

In eerdere debatten wees toenmalig collegelid Gatz al op de paradox van noodoplossingen in het Brusselse onderwijs. Enerzijds wordt steeds sterker ingezet op zijinstromers en op de inzet van personeel via het Onderwijscentrum Brussel (OCB), anderzijds leidt die aanpak ertoe dat steeds meer mensen zonder volwaardig pedagogisch diploma voor de klas staan. Die situatie werd expliciet omschreven als tijdelijk en niet structureel, maar tegelijk werd erkend dat dergelijke noodoplossingen de komende jaren nog noodzakelijk zullen blijven.

Tegen die achtergrond stelde collegelid Gatz zelf al de fundamentele vraag hoe aparte taalklassen in Brussel überhaupt organisatorisch haalbaar zijn. Als scholen vandaag al moeite hebben om voldoende leerkrachten te vinden om het reguliere onderwijs draaiende te houden, hoe realistisch is het dan om bijkomende klassen te ontdebellen en gespecialiseerde leerkrachten in te zetten voor aparte taalklassen? Ook hij gaf aan dat het bij de aankondiging van Minister Demir nog volstrekt onduidelijk was hoe deze maatregel concreet zou worden uitgerold in Brussel en dat overleg met de Vlaamse minister van Onderwijs noodzakelijk was.

Het verschil is echter dat mijn partij, het Vlaams Belang, wel gelooft dat een degelijke en afdwingbare kennis van het Nederlands geen bijkomstigheid is, maar een basisvoorwaarde voor onderwijskwaliteit, integratie en gelijke kansen. Tegelijk mogen beleidsmaatregelen niet blijven steken in goede intenties of tijdelijke noodverbanden. Ze moeten realistisch, uitvoerbaar en aangepast zijn aan de Brusselse realiteit, zeker in een context van structurele personeelstekorten en hoge kansarmoede.

Tegen deze achtergrond heb ik de volgende vragen voor u:

- Kan het collegelid toelichten wat de huidige stand van zaken is van de voorbereiding en implementatie van aparte taalklassen (“taalheldenklassen”) in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, meer bepaald sinds de eerdere verklaringen van ex-collegelid Sven Gatz in september 2025 hierover?
- Welke concrete gesprekken hebben inmiddels plaatsgevonden tussen de VGC en de Vlaamse minister van Onderwijs over de praktische organisatie van deze taalklassen in Brussel, en welke conclusies zijn daaruit voortgekomen?
- Hoe beoordeelt het College vandaag de haalbaarheid van aparte taalklassen in een context waar scholen reeds kampen met ernstige leerkrachtentekorten en sterk leunen op zijinstromers en OCB-medewerkers?
- Wordt binnen deze maatregel expliciet rekening gehouden met het tijdelijke karakter van bepaalde noodoplossingen, zoals eerder door ex-collegelid Gatz werd benadrukt, en hoe wil men vermijden dat aparte taalklassen zelf een permanent parallel circuit worden?
- Welke rol ziet de VGC weggelegd voor zijinstromers in het kader van deze taalklassen, en welke bijkomende ondersteuning of begeleiding wordt voorzien om de kwaliteit van het onderwijs te garanderen?
- Is er een inschatting gemaakt van het aantal bijkomende leerkrachten dat nodig zou zijn om aparte taalklassen in Brussel te organiseren, en hoe realistisch acht het College het om deze profielen effectief te vinden?
- Hoe zal worden geëvalueerd of deze taalklassen daadwerkelijk leiden tot een betere beheersing van het Nederlands en een snellere doorstroming naar het reguliere onderwijs, zeker in scholen met een zeer hoge concentratie anderstalige en kansarme leerlingen?

Type vraag: *Vraag om uitleg*
Van: Gilles Verstraeten
Datum van indiening: 2/03/2026

Aan: **Dirk De Smedt**
Bevoegdheden: Collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken

Onderwerp: Inspiratiescholen

De onderwijskwaliteit en leerresultaten van de leerlingen in het basisonderwijs moet omhoog. Met de grondige hervormingen van het basisonderwijs en de nieuwe minimumdoelen wil Vlaams Onderwijsminister Demir de leraren en de scholen op het terrein ondersteunen met een aantal maatregelen.

Een daarvan is de oprichting van dertig inspiratiescholen, geïnspireerd op de Engelse Research Schools. Dat zijn sterke scholen die bewezen succesvolle methodes toepassen en op die manier inspirerend werken voor andere scholen. Het is de bedoeling dat inspiratiescholen intensief ondersteund worden om de nieuwe minimumdoelen van het basisonderwijs, leerondersteunende vaardigheden, kennisrijke leerplannen en doeltreffende didactiek goed toe te passen. Daardoor kunnen ze andere scholen helpen bij hun ontwikkeling en hen zo op sleeptouw nemen. Het project loopt van 6 juni 2025 t.e.m. 31 augustus 2030. Minister Demir voorziet in een omvangrijk aanbod van begeleiding voor inspiratiescholen.

Om hiervan een succes te maken is er een netwerk van scholen nodig die zich kandidaat stellen. Echter, volgens onze informatie hebben slechts twee scholen uit Brussel zich aangemeld. Bij de gemeentescholen zijn er momenteel geen kandidaten. Dat is jammer, want dit is de kans voor Brussel – waar de onderwijskwaliteit nog sneller achteruitgaat – om op brede schaal te professionaliseren en goed vertrokken te zijn met de minimumdoelen.

Scholen kunnen zich nog inschrijven tot zondag 15 februari. We roepen het VGC-College op om scholen te overtuigen om zich kandidaat te stellen voor het project. Met het OCB hebben we in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel een extra sterke troef in handen om dit proces – zowel wat betreft de huidige rekrutering als in de latere uitrol – te ondersteunen en te versnellen, bijvoorbeeld door aan elke inspiratieschool een extra begeleider toe te kennen. De eerste uitrol van de minimumdoelen richt zich op wiskunde en Nederlands en daar kan het OCB gezien hun ondersteuningswerk rond het Nederlands in de Brusselse scholen een grote meerwaarde betekenen.

Daarom had ik u graag volgende vragen gesteld:

- Hoeveel scholen hebben zich intussen kandidaat gesteld?
- Welke acties onderneemt de VGC om vóór 15 februari Brusselse scholen te overtuigen zich kandidaat te stellen? Op welke manier is de OCB daarbij betrokken?
- Hoe ziet het OCB idealiter hun toekomstige rol eenmaal de inspiratiescholen van start gaan?

Type vraag: *Vraag om uitleg*
Van: Sonja Hoylaerts
Datum van indiening: 3/03/2026

Aan: **Dirk De Smedt**

Bevoegdheden: Collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken

Onderwerp: Schoolvakantieregeling in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Mijnheer het collegelid,

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest blijven vandaag twee verschillende schoolvakantieregelingen naast elkaar bestaan. Dat is geen louter institutionele realiteit, maar een concrete dagelijkse ervaring voor duizenden Brusselse gezinnen. In een gewest waar gemeenschappen, talen en netten sterk met elkaar verweven zijn, leven kinderen die in dezelfde wijken opgroeien volgens verschillende vakantieritmes.

Voor veel ouders betekent dit dat zij hun professionele verplichtingen moeten afstemmen op twee schoolkalenders, dat broers en zussen niet gelijktijdig vakantie hebben en dat opvang telkens opnieuw moet worden georganiseerd. Dat legt een bijkomende organisatorische last op gezinnen en zorgt voor structurele complexiteit binnen één en hetzelfde gewest.

Een jaar geleden werd in de plenaire vergadering reeds aangegeven dat Brussel geen eigen bevoegdheid heeft over de vastlegging van de schoolkalenders en dat de beslissingsmacht bij de Gemeenschappen ligt. Tegelijk werd toen beklemtoond dat overleg en afstemming noodzakelijk zijn om rekening te houden met de specifieke situatie van ons gewest.

Mijnheer het collegelid, daarom heb ik volgende vragen:

- Hebt u sinds uw aantreden reeds overleg gehad met uw collega's van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap over de afstemming van de schoolvakanties in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest? Zo ja, wat was de concrete inzet?
- Werde daarbij expliciet de mogelijkheid van volledig samenlopende schoolvakanties in Brussel besproken? Hoe positioneert u zich ten aanzien van die optie?
- Welke argumenten worden vandaag aangehaald om een volledige harmonisatie al dan niet mogelijk te maken?

Ik dank u.

Type vraag: *Vraag om uitleg*

Van: Sven Gatz

Datum van indiening: 6/03/2026

Aan: **Dirk De Smedt**

Bevoegdheden: collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken

Onderwerp: De dreigende besparingen op het deeltijds kunstonderwijs in Brussel en de afschaffing van de Brusselcoëfficiënt

Beste collegelid De Smedt,

Na verschillende jaren in de uitvoerende macht, en een periode van gedwongen rust, keer ik met veel goesting terug in dit halfroond. Dat ik dit dossier, waarover ik vandaag tussenkom, kies als een van mijn eerste vragen, is geen toeval. Het zegt iets over de urgentie van het dossier en hoe persoonlijk deze zaak mij ligt <als gewezen Vlaams minister van Cultuur>.

Het deeltijds kunstonderwijs in Brussel is geen luxe. De elf Nederlandstalige academies bereiken vandaag bijna evenveel leerlingen als het volledige Franstalige aanbod. Een opmerkelijke prestatie in onze hoofdstad.

Dat is mede mogelijk dankzij de Brusselcoëfficiënt van 1,4, die decennialang door opeenvolgende Vlaamse regeringen (ook door mezelf), over partijgrenzen heen, als essentieel werd erkend. Ze compenseert de concurrentie met het goedkopere Franstalige aanbod, de verspreiding van lessen over vele vestigingen, en het structurele verschil met Vlaanderen: daar krijgen academies van hun gemeente vaak een eigen gebouw, werkingsmiddelen, administratieve ondersteuning en extra beleidsuren. In Brussel ontbreekt die gemeentelijke ruggensteun grotendeels. De coëfficiënt is dus geen bonus, het is een correctie op een ongelijk speelveld.

Nu blijkt dat minister Demir deze coëfficiënt dreigt af te schaffen of te reduceren, mogelijks al vanaf 1 september 2026. De gevolgen zijn immens: honderden leerplaatsen verdwijnen, hoofdzakelijk voor kinderen. Wijkwerking, zorgklassen, samenwerkingen met scholen en bijzonder onderwijs. Dat komt allemaal op de helling te staan. Verontrustend is ook dat directies van de academies het vriendelijke advies kregen om over deze aankomende besparingen te zwijgen. Dat is ongezien, en al zeker geen bestuurscultuur die bij “het warme Vlaanderen” past.

Wat mij bijzonder zorgen baart, is de timing en de ondoorzichtigheid van dit proces. Inschrijvingen voor volgend schooljaar openen binnenkort, terwijl ouders, leerlingen en personeelsleden in het ongewisse zijn over wat er zal veranderen. Directies moeten nu hun aanbod voor volgend jaar plannen. Het is opnieuw een signaal, en niet het eerste, dat Vlaanderen Brussel stilaan loslaat.

Dit is onverantwoord beleid én slecht bestuur. Brussel verdient beter dan beslissingen die in stilte worden voorbereid.

Vandaar mijn vragen:

1. Heeft u al formeel contact opgenomen met minister Demir over de gevolgen voor de Brusselse academies, en wat is daarvan de uitkomst?
2. Welk standpunt neemt de VGC in tegenover deze plannen?
3. Welke concrete stappen bent u bereid te zetten om het Brusselse dko te verdedigen?

Ik dank u.
Sven Gatz

Type vraag: *Vraag om uitleg*

Van: Najima El Arbaoui

Datum van indiening: 2/03/2026

Aan: **Ans Persoons**

Bevoegdheden: Collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport, Samenleven en Gemeenschapscentra

Onderwerp: Voortgang en kwaliteitsborging van de VGC-projectoproep voor vakantie-initiatieven 2026 en de rol van de vernieuwde Jeugdraad in het Jeugdbeleid

In dat kader wens ik de volgende vragen voor te leggen:

Gelet op de recente lancering door de Vlaamse Gemeenschapscommissie van een eenmalige projectoproep ter ondersteuning van vakantie-initiatieven in 2026 voor jeugd en kinderen in Brussel, met als uiterste indiendatum 15 maart 2026;

Gelet op de aangekondigde opstart van de vernieuwde Jeugdraad van de VGC, met als doel jongerenparticipatie en beleidsinbreng te versterken, waarvan de selectietermijn eveneens loopt tot 15 maart 2026;

1. Op welke wijze worden de ingediende aanvragen binnen de projectoproep voor vakantie-initiatieven geëvalueerd?
 - Welke beoordelingscriteria worden gehanteerd?
 - Wie zetelt in de beoordelingscommissie?
 - Hoe wordt gegarandeerd dat de geselecteerde projecten tijdig en kwalitatief worden uitgevoerd, rekening houdend met de korte resterende termijnen voor 2026?
2. Hoe wordt de vernieuwde Jeugdraad concreet betrokken bij de opvolging, evaluatie en beleidsvorming rond deze vakantie-initiatieven en andere jeugdgerichte projecten?
3. Welke middelen en structurele maatregelen voorziet de VGC om ervoor te zorgen dat de stem van Brusselse jongeren via de Jeugdraad effectief geïntegreerd wordt in het beleid?
4. Kan het College concrete voorbeelden geven van beoogde beleidsacties voor 2026 waarbij de Jeugdraad een actieve rol zal opnemen?